
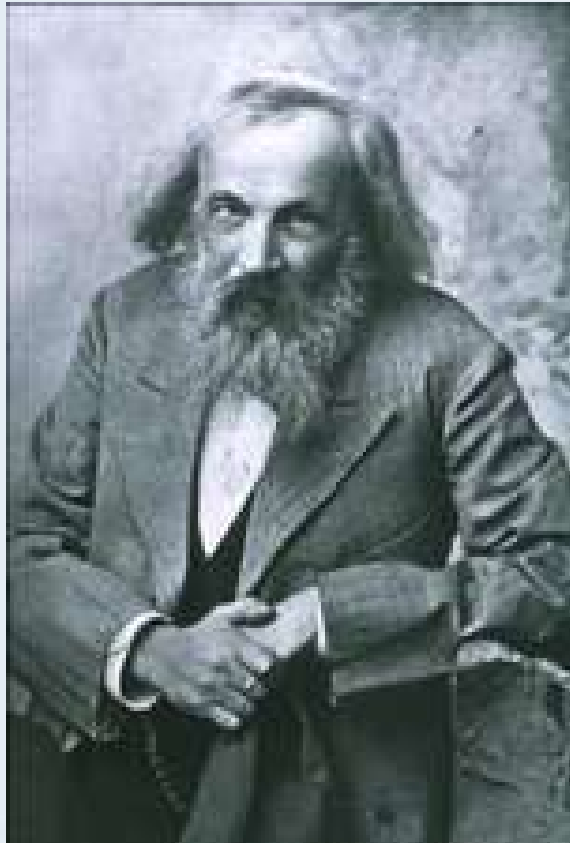

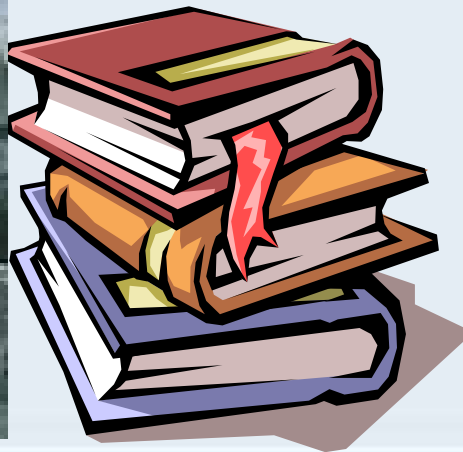
Загальна характеристика неметалічних елементів.

"Вся суть теоретичного вчення в хімії полягає в понятті про елементи. Знайти їх властивості, визначити причини їх відмінності та подібності, а потім, на підставі цього, передбачити властивості утворених ними тіл — ось шлях, по якому йде наука".

Д.І. Менделєєв

Хімія неметалів

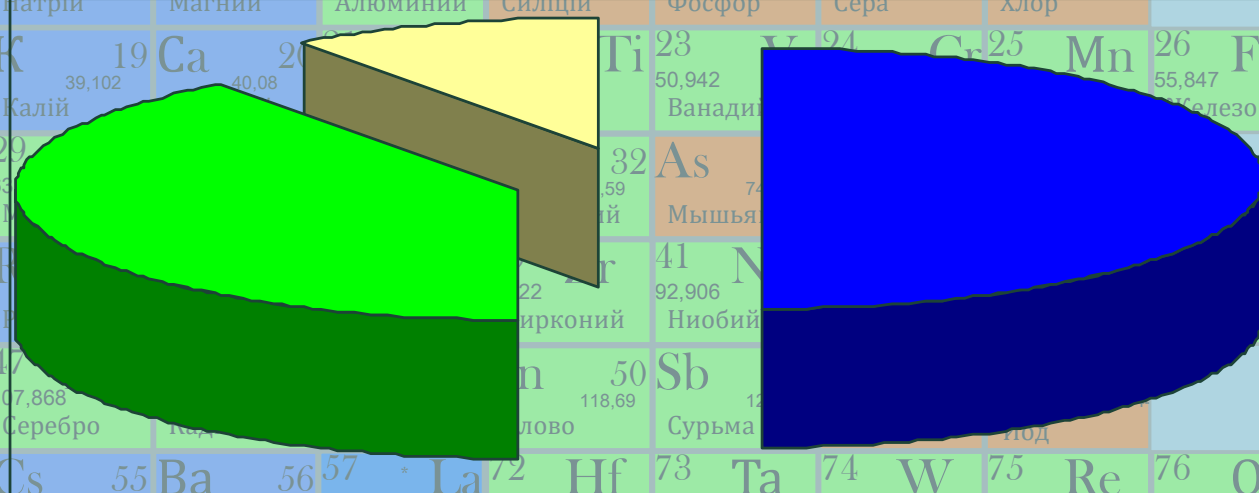

- Неметалічні елементи –це елементи, прості речовини яких, не мають властивостей металів, а саме: металічного блиску, непридатні для кування, погано проводять тепло та електричний струм.
- До неметалічних елементів відносяться і інертні гази. Кожна молекула яких складається з одного атому

Групи елементів

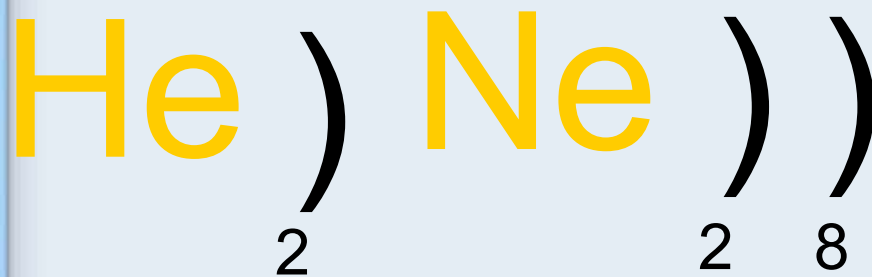
Періоди	Групи елементів								
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
1	H 1 1,00797 Гідроген								2 4,0026 Гелій
2	Li 3 6,939 Літій	Be 4 9,0122 Бериллий	B 5 10,811 Бор	C 6 12,01115 Карбон	N 7 14,0067 Нітроген	O 8 15,9994 Оксиген	F 9 18,9984 Флуор		10 20,183 Неон
3	Na 11 22,9898 Натрій	Mg 12 24,312 Магній	Al 13 26,9815 Алюміній	Si 14 28,086 Силіцій	P 15 30,9738 Фосфор	S 16 32,064 Сера	Cl 17 35,453 Хлор		18 39,948 Аргон
4	K 19 39,102 Калій	Ca 20 40,08 Кальцій		Ga 31 69,723 Галій	Ge 32 72,64 Германій	As 33 74,9216 Арсен	Se 34 78,9718 Селен	Br 35 79,904 Бром	Zn 30 65,38 Цинк
5	Rb 37 85,468 Рубідій	Sr 38 87,62 Стронцій	Y 39 88,906 Йттрій	Zr 40 91,224 Цирконій	Nb 41 92,906 Ніобій	Mo 42 95,94 Молибден	Tc 43 98,906 Технецій	Ru 44 101,07 Родій	Rh 45 102,905 Родій
6	Cs 55 132,905 Цезій	Ba 56 137,34 Барій	La 57 138,905 Лантан	Hf 72 178,49 Гафній	Ta 73 180,948 Тантал	W 74 183,85 Вольфрам	Re 75 186,2 Рений	Os 76 190,2 Осміє	Ir 77 192,2 Иридій
7	Au 79 196,967 Золото	Hg 80 200,59 Ртуть	Tl 81 204,37 Таллий	Pb 82 207,19 Свинець	Bi 83 208,980 Висмут	Po 84 [210] Полоній	At 85 210 Астат		Rn 86 [222] Радон
7	Fr 87 [223] Францій	Ra 88 [226] Радий	Ac 89 138,81 Актиній	Rf 104 [261] Резерфордій	Db 105 [262] Дубній	Sg 106 [263] Сиборгій	Bh 107 [262] Борий	Hs 108 [265] Хассій	Mt 109 [266] Мейтнерій
Вищі оксиди	R ₂ O	RO	R ₂ O ₃	RO ₂	R ₂ O ₅	RO ₃	R ₂ O ₇	RO ₄	
ЛВС				RH ₄	RH ₃	RH ₂	RH		

■ **ВСЬОГО**
■ **металів**
■ **неметалів**

		Групи елементів							
РЯДИ		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1	1	(H)						H 1 1,00797 Гідроген	He 2 4,0026 Гелій
2	2			B 5 10,811 Бор	C 6 12,0112 Карбон	N 7 14,0067 Нітроген	O 8 15,9994 Оксиген	F 9 18,9984 Флуор	Ne 10 20,183 Неон
3	3				Si 14 28,086 Силіцій	P 15 30,9738 Фосфор	S 16 32,064 Сулфур	Cl 17 35,453 Хлор	Ar 18 39,948 Аргон
4	4	<div style="border: 1px solid black; border-radius: 15px; padding: 10px; width: fit-content;"> <p>У ПСХЕ Д.І. Менделєєва межа, яка відокремлює металічні від неметалічних елементів, проходить по наступним неметалам - елементам головних підгруп: B; Si; As; Te; At.</p> </div>							
4	5								
5	6								
5	7								
6	8								
6	9								
7	10								
Вищі оксиди		R ₂ O	RO	R ₂ O ₃	RO ₂	R ₂ O ₅	RO ₃	R ₂ O ₇	RO ₄
ЛВС					RH ₄	RH ₃	H ₂ R	HR	

Особливості будови атомів неметалів.

${}_5\text{B}$	$1s^2 2s^2 2p^1$	$\uparrow\downarrow$	$\uparrow\downarrow$	$\uparrow$		
${}_6\text{C}$	$1s^2 2s^2 2p^2$	$\uparrow\downarrow$	$\uparrow\downarrow$	$\uparrow$	$\uparrow$	
${}_7\text{N}$	$1s^2 2s^2 2p^3$	$\uparrow\downarrow$	$\uparrow\downarrow$	$\uparrow$	$\uparrow$	$\uparrow$
${}_8\text{O}$	$1s^2 2s^2 2p^4$	$\uparrow\downarrow$	$\uparrow\downarrow$	$\uparrow\downarrow$	$\uparrow$	$\uparrow$
${}_9\text{F}$	$1s^2 2s^2 2p^5$	$\uparrow\downarrow$	$\uparrow\downarrow$	$\uparrow\downarrow$	$\uparrow\downarrow$	$\uparrow$
${}_{10}\text{Ne}$	$1s^2 2s^2 2p^6$	$\uparrow\downarrow$	$\uparrow\downarrow$	$\uparrow\downarrow$	$\uparrow\downarrow$	$\uparrow\downarrow$
		1s	2s	2p		

- Атоми неметалічних елементів на зовнішньому енергетичному рівні мають, як правило, від 4 до 8 електронів.
- Майже всі вони можуть приєднувати певну кількість електронів і перетворюватися на негативно заряджені йони — аніони .

Окисно-відновні властивості неметалів

		Групи елементів							
Ряди		II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
1	1	H 1,00797 Гідроген							
2	2		B 10,811 Бор	C 12,0112 Карбон	N 14,0067 Нітроген	O 15,9994 Оксиген	F 18,9984 Флуор		
3	3			Si 28,086 Силіцій	P 30,9738 Фосфор	S 32,064 Сулфур	Cl 35,453 Хлор		
4	4								
	5								
5	6								
	7					Te 127,60 Теллур	I 126,904 Иод		
6	8								
	9						At 210 Астат		
7	10								
Вищі оксиди		R_2O	RO	R_2O_3	RO_2	R_2O_5	RO_3	R_2O_7	RO_4
ЛВС					RH_4	RH_3	H_2R	HR	

Окисні властивості атомів, тобто здатність приймати e^- , характерні тільки для Неметалів і змінюються в ПСХЕ періодично: в періодах зростають, у групах убивають

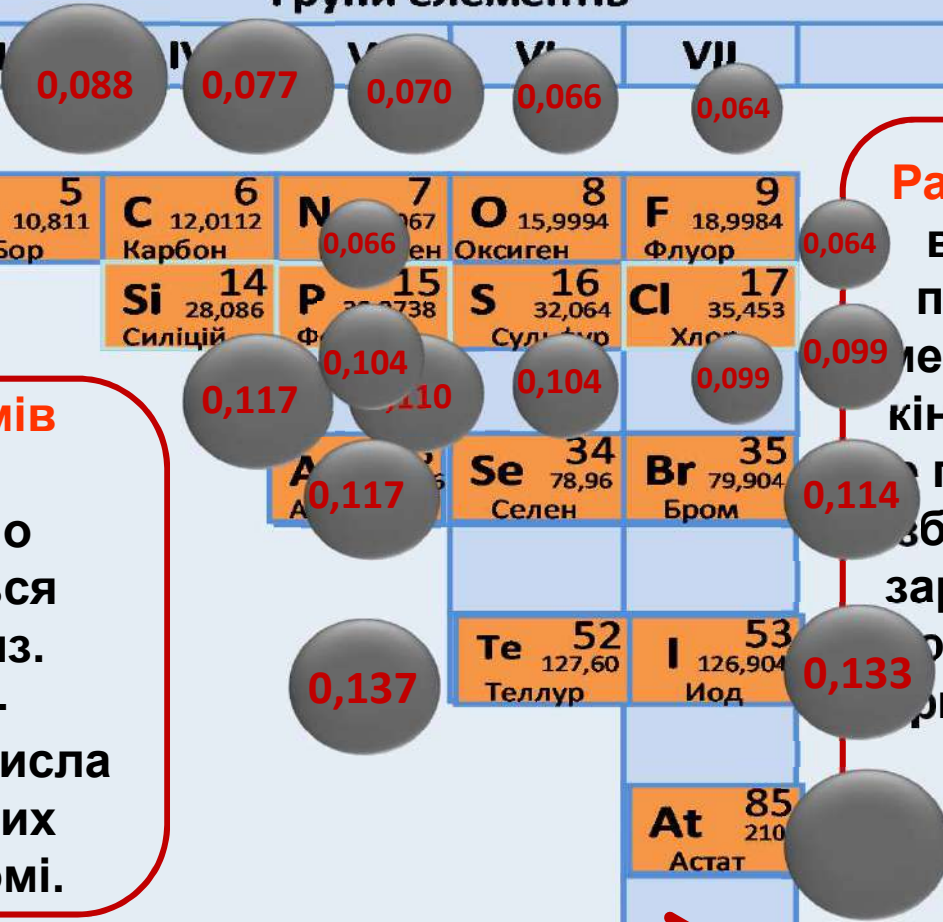
Причини зміни окисно-відновних властивостей атомів неметалів радіус атомів

ГОЛОВНА

		Групи елементів							
Ряди		II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
1	1	H 1 1,00797 Гідроген							
2	2		B 5 10,811 Бор	C 6 12,0112 Карбон	N 7 14,0067 Азот	O 8 15,9994 Оксиген	F 9 18,9984 Флуор		
3	3			Si 14 28,086 Силіцій	P 15 30,9738 Фосфор	S 16 32,064 Сулфур	Cl 17 35,453 Хлор		
4	4				As 33 74,9216 Арсен	Se 34 78,96 Селен	Br 35 79,904 Бром		
5	5								
6	6								
7	7					Te 52 127,60 Теллур	I 53 126,904 Йод		
8	8								
9	9								
10	10						At 85 210 Астат		
Вищі оксиди		R_2O	RO	R_2O_3	RO_2	R_2O_5	RO_3	R_2O_7	RO_4
ЛВС					RH_4	RH_3	H_2R	HR	

Радіус атомів
в групах
періодично
збільшується
зверху вниз.
Причина-
збільшення числа
енергетичних
рівнів в атомі.

Радіус атомів
в періодах
періодично
меншується до
кінця періоду.
Це пояснюється
збільшенням
заряду ядра в
атомі і великим
притяганням е
до ядра

Причини зміни окисно-відновних властивостей атомів неметалів
кількість е на зовнішньому шарі

					VI	VII	
1							
2	2						
3	3						
4	4						
5	6						
6	8						
7	10						
Вищі оксиди	R_2O	RO	R_2O_3	RO_2	R_2O_5	RO_3	R_2O_7
ЛВС				RH_4	RH_3	H_2R	HR

+5)))
23

+6)))
24

+7)))
25

+8)))
26

+9)))
27

+17)))
287

+35))))
28 187

+53))))
2 8 18 18 7

+85))))
2 8 18 32 18 7

Кількість е на зовнішньому рівні в групах не змінюється, а в періодах періодично зростає від 1 (у H) до 7

Неметали як прості речовини

- Речовини поділяють на прості й складні.

- Прості речовини – форма існування хімічних елементів у вільному стані.
- Хімічна сполука, утворена атомами різних хімічних елементів, називається складною речовиною.

Неметали як прості речовини

Прості речовини

метали

натрій **Na**, цинк **Zn**,
барій **Ba**, магній **Mg**

неметали

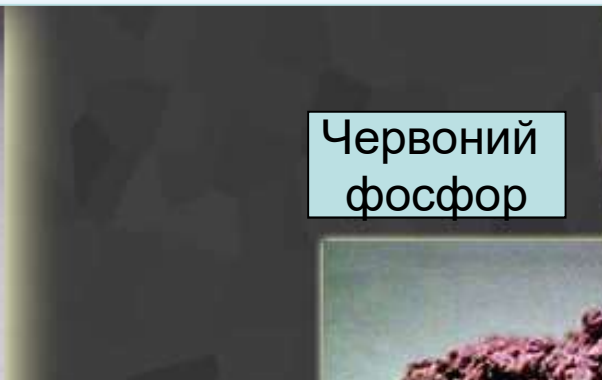
сірка **S**, фосфор **P**,
йод **I₂**, бром **Br₂**

Неметали як прості речовини

флуор

сірка

Червоний фосфор

графіт

йод

силіцій

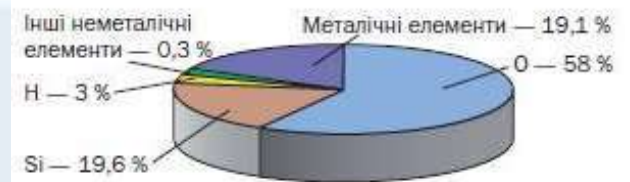

бром

Неметали

Атомні частки виражають у відсотках (мал. 2).

- Неметали – прості речовини, які не мають властивостей металів, а саме: металічного блиску, непридатні для кування, погано проводять тепло, електричний струм.
- У хімічних реакціях атоми неметалів, як правило, одержують електрони.
- До типових неметалів зараховують 22 елементи: водень, азот, кисень, хлор, інертні гази, бром, карбон, фосфор, сульфур, селен, йод, астат, телур, бор.
- Типові оксиди неметалів є ангідридами.
- Різкої межі між металами, металоїдами та неметалами немає.